

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА БУДІВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Арабаджи О.В.

Науковий керівник – доц. каф. «Обліку аналізу та аудиту», канд. техн. наук, Балан О.С.

В сьогоднішній день на будівельних підприємствах для отримання прибутку все частіше використовують не лише цінності, які мають речовинно-натуральну форму, а також активи, що не мають фізичної основи, але є цінністю, котра базується на правах і привілеях їх власників, - так звані нематеріальні активи.

У П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" визначено, що нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований [1].

Правильність організації обліку нематеріальних активів забезпечується затвердженням наказу про облік політику. В наказі необхідно передбачити [2]:

- основні первинні документи з обліку нематеріальних активів та графік їх документообігу;
- діапазон строків корисного використання нематеріальних активів;
- перелік субрахунків та аналітичних рахунків. Необхідних для організації аналітичного обліку нематеріальних активів;
- порядок оцінки нематеріальних активів;

Організація обліку нематеріальних активів у першу чергу передбачає організацію їх документування [3]. Основні первинні документи представимо в таблиці 1.

Таблиця 1 – Основні первинні документи з обліку нематеріальних активів

Форма документу	Назва документу
НА-1	«Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»;
НА-2	«Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»;
НА-3	«Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»;
НА-4	«Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»

Більшість документів з руху нематеріальних активів аналогічні документам з основних засобів.

Аналітичний облік ведеться згідно п.5 П(С)БО 8 щодо кожного об'єкту за 7 групами [4], для яких передбачені субрахунки до рахунку 12:

Тези доповідей 49-ої наукової конференції молодих дослідників ОНПУ – магістрів «Сучасні інформаційні технології та телекомунікаційні мережі». / Одеса: ОНПУ, 2014, вип. 49.

- Рахунок 121 – «Права користування природними ресурсами»;
- Рахунок 122 – «Права користування майном»;
- Рахунок 123 – «Права на комерційні позначення»;
- Рахунок 124 – «Права на об'єкти промислової власності»;
- Рахунок 125 – «Авторське право та суміжні з ним права»;
- Рахунок 126 – «Незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи»;
- Рахунок 127 – «Інші нематеріальні активи».

В цілому, організаційний процес обліку нематеріальних активів, включає три основних етапи – це первинного, поточного і підсумкового обліку.

На етапі первинного обліку нематеріальних активів відбувається реєстрація господарських операцій будівельного підприємства в первинних документах; на етапі поточного обліку документи реєструються в облікових регістрах; на наступному етапі підводяться підсумки з обліку нематеріальних активів в журналах і відомостях, які переносяться в Головну книгу. Завершальним етапом є підбиття загальних підсумків у Головній книзі, на основі якої складають оборотно-сальдову відомість, яка є основою для складання балансу за встановленою формою [3].

Отже, організація бухгалтерського обліку нематеріальних активів залежить від факторів, які зазначаються в Наказі про облікову політику будівельного підприємства.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Мінфіну від 18.10.99 р. №242. // [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>

2. Сльозко Т. М. Організація обліку: Навч. пос. [Текст] / Т. М. Сльозко /- К.: Центр учбової літератури, 2008. - 224 с.

3. Чердниченко Н.О. Організація обліку: нематеріальні активи // VIII Міжнародна науково - практична конференція «Научный потенциал мира – 2012». - Софія, 2012 р. // [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://www.rusnauka.com/27_NPM_2012/Economics/7_116063.doc.htm

4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Мінфіну від 30.11.99 р. №291. // [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>